

Abonnement pour un an
250 Piastres
Edition spéciale. 500 ptrs.

Adresse:
«Idjtihad» Constantinople

Téléph. St. 865
XXIII ème ANNÉE
1 Octobre 1927, No 237

اجتہاد

IDJTIHAD

علمی، ادبی، اقتصادی، صناعی، صحی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تور کیا ایچون ۲ بچق، خارج ایچون
۳ بچق، اعلا کاغدایسی ۵ لیرادر.
ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتہاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی اوچنچی سنہ

نومرو ۲۳۷ - ۱ تشرین اول ۱۹۲۷

موسیقی و عشق

بوزدی .

* *

دورت سنه صوگرا ۱۸۰۶ ده یکی بر فاجعه . به توفن
اوتوزالتی یاشنده در . فقیر ، هر کسه مجهول ، و اوینک موجب
فلاکئی اولان سرخوش بر بابانک و کنج یاشنده ئولش ورم
بر آنانک اوغلو ، و خدمتجیلک ایتش بر آشه جینک
طورونی و انسانلرک الک قبا واک وحشیسی ، صاغر اولمغه
باشلامش ... فقط صاحب دها بر آدم ، به توفن ، دوستلرندن
برینک همشیره سی قوتس ته رز دوبرونسویقه عاشق اولور .

بو عشق اوزرینه مهم بر دوسیه موجوددر . اوچ
مکتوب که نه امضا ونه تاریخی حاوی دکلدرد ؛ لکن
بو منقبه یه تعلق ایتلری پک محتملدر . لایموت سوکیلی یه
خطاب ایدلمش بو اوچ مکتوبدن بر قاچ فقره یی نقل ایدلم :
« ملکم ، بنم هر شیئم ، بنم بنلکم ؛ نیچون ضرورت
میدانده ایکن بودرین محزونلق ندن ؟ عشقمز فدا کارلق
و فراغندن باشقا برشیله یاشایا بیایم ؟ کوکسم سویلنه جک
بر چوق شیرله دولو . آه ! بعضاً لقر دیلرکده برشی اولمادیغنی
حسن ایدیورم .. » بوراده توقف ایدر وعینی آقشام
دوام ایدر :

« بن نردهه ایسه م سن ده بنمله برابر سئ ، سن و بن
برلکده یشایه ییله جک برشی یایمالی .. نه حیات !!! ..
آه ! ربم او قدر یاقین ، او قدر اوزاق اولمق .. بزم
عشقمز قبه آسمان قدر محکم حقیقی بر بنای سماوی
دکلیدر ؟ »

ایرتسی کون ینه یازار :

« بنم فکرلرم ، طالعدن بزه ره ی مساعدده کوستر مه سنی
بکلیه رک .. اورادن بورادن شیمیددن سکا دوغرو قوشیور ؛
بنم لایموت سوکیلم ! سکا انجق تماماً مالک اوله رق
یاشایه بیایم یا خود اصلا . اوت ، قوللرکه آتیلوب سئ
یاننده تماماً کندی اویمده م دیه بیلنجیه قدر اوزاقلرده
دولاشایه قرار ویردم . »

کچنکی مقاله مزده عشقک « موزار » ایچون نصل بر
محیط لطیف و فسونکار تشکیل وکنج موسیقی استادینه
دهانت قابولرینی کشاد ایتش اولدیغنی کوردک . بوکون ده
(به توفن) ک فورطنلی روحنده بوالهامک نه شکلده
تجلی ایتدیکنی تدقیق ایده جکیز :

(به توفن) ۱۸۰۰ سنه سنده (او وقت اوتوز یاشنده
ایدی) ویانه ده بولنیوردی . دورت سنه دنبری قولاقلرنده
اوغولتور واردر . دهشتلی حقیقتدن آرتق شبهه ایتیمور .
صاغر اولیور . (وه کله ر) « سئک به توفنک پک بدبخت
یاشایور » دیه یازیور . و راهب Amenda یه :

« بو غریب صاغرلق حقدده سکا بر فکر ویرمک
ایچون تیاروده اویونجی بی آکلامق مقصدیه بتون
اور کسترایه قارشو وجودمی اگمک لازم اولدیغنی سویلی میم .
موسیقی آلتلرینک یوکسک سسلرینی ، براز اوزاقلده اولسه م
ایشیده میورم ... بعضاً ده یاواش قونوشورلرسه هان هیچ
آکلامیورم . و اویده یالکمز سسلری ایشیدیورم کله لری
دکل . مع مافیه بری باغیر ارق قونوشسه بوکاده تحمل
ایده میورم . بونک ایچون حیاته ده بکا حیات ویره نه ده
لغت ایدیورم . (پلوتارق) بنی توکله سوق ایدیور . باشقه
برشی یایاماز سه م طالعی استخفاف ایده جکم هر نه قدر حیاته ده
اللهک بنی الک بدبخت مخلوق یاپان دقیقه لر وارسه ده .
بوفجیع هائله ده برتسلیمی واردر . اونو دوستی دو قنور
(وه کله ر) . شویله یازار :

« شمیدی بر از دها خوش یاشایورم . بو تبدل ،

فسونکار بر چوجنک اثریدر که بنی سویور و بن ده اونو سویورم »
بوچوجق طلبه سندن (قوتس ژولیه تنا کوپچقاردی) ایدی .
اون التی یاشنده ایدی سیاه صاچلی وقویوسیه کوزلو ایدی .
« مهتاب » اسمنده کی مؤثر سونات اشته بوکا هدیه ایدلمش
وشبهه سز اونک سوداسیله وجوده کلشدر . هان نشانی
کبی ایدی . لکن ۱۸۰۲ ده ژولیه تنا اون یدی یاشنده کی
کنج قونت دوغالانبورغ ایله ئولمک ایچون بونشانی

سببی ده معلوم دکلدر . لکن قادیان اولونجه یه قدر بتوفنی سودی و او ده نشلاندن قلرندن اون سنه صوکره یازیوردی :
« اونی (تره زی) دوشونور کن قلم کنسینی ایلک یوردیکم وقت کبی چارپیور . »

لکن عینی سنه نك نو طلمری ایچنده طبیعتک کنسینده حاصل ایتدیکی تهیجات وسیله سیله کنسینک نه یوله سودیکسک سرنی بیلدرر . دیر که :
« قلم بو منظره قارشوسنده طاشیور بونکله برابر او اوراده بنم یانمده دکلدر . »

حیاتی تماماً حس ایتک ایچون اونک کنسینی یاننده بولمنسه احتیاجی یوقدی ؛ خطوطک ورنکلرک آهنگی و صباح واقشام ضیاسنک اشیا یه ویردیکی تنوع اوکا کفایت ایدیوردی ؛ چونکه افقده کنسینی بیوک روخنک کولکهنی عکس ایتدیر یوردی .

« یروزنده هیچ بر کیمسه قیرلری صحرایی بنم قدر سومز .. بن بر آغاجی برانساندن زیاده سوه دم ... »
انسانیت نه احتیاجی واردی ؟ اونی تمامیه کدردن مجروح قلبنده طاشیوردی . عشقده اونک ایچون بروسیله احتیاس اولدی . یابانچی بروجودک تحکمنک بزده براقدینی تأثیر دکل . کنج و تازه بر چهره ، حلاوت نشر ایدن برال ، اونله تحمل ایدمین آرزولری ایچون بر حد معین اولدی . حقیقی هوس صرف درونی ایدی و بوده فورطنه لرده ، شیمشکلرده ، قاصرغه لرده ، وبعده مستریح سکوننده ... نه ثروت و احتشام .. عزلت کونی افکارینه بردار مساعی اولدی .

به توفن کنسینی صنعته حصر ایتش و خالقده یاشایان دهالردن ایدی .

بو ده اربابی ، صنعتلری یا خود اللهلری کنسینی شخصلرینه ترجیح ایتدیلر و قوتلری بو قدر فیاض و بو قدر آغیر بر طالعک اتامنه تخصیص ایتدیلر . اللری زنجیره و یوره کلرنی تأثیراته قاپادیلر . بر اثر دهائت ایچون بونی عشق الهام ایتشدر دبنه بیلر سده بر قادینک الهامی در دیننه مز . و بو عینی شی دکلدر . چونکه عشقمز بزمدر واکسوکیلی بیله اولسه اوکا قادیان یابانچیدر . بویله داهیلر ایچون ملهمه لر یوقدر .

ایشته آپاسسیوناتا Appassionata سوناتی بو عشقک شاهیدیدر . فامینور پرده سی اوزرنده آغیر و هوسکار هوایی دیکله ییکز و صوکره کلن رقیق پارچه یی ده اشانگی و بر درجه ترقی آهنگی بر دنبه بشنجی سمفونیک باشلانمجه بکزه یین طالعک ندای استمدادینی ، ده صوکره ، ایکنجی قسمه کچن او قدر شاطر ، نشئه ناک و بارلاق و اتشلی فقره یی دیکله ییکز .. آه ! .. دون ژوانده آو تابلوسی و دیگر کوزل شیر واردر فقط بویله سی یوقدر .

موسیقی شناس طرفندن الحان فورطنه سی قوپاران بوتهیج عواملی اوله رق عشقه مراجعت اولماسی موجب استغراب اوله ماز . اسکی شاعرده ییلدیزلری قیملداتان آفرودیتدن شعر تنظیم ایدرکن کنسینه یار و همسر اولماسی ایستر ایدی . شهبه سز الهام دیگر حسیانندن ده کله بیلیر . شوپن ، وارشاونک روسلر طرفندن ضبط اولندیغی استوتلغارده خبر آلیر . وتیتره یان اللری اللهک انتقامی دعوت ایچون پیانو اوستنده اون ایکنجی نه تودک نوحه و فریادی عکس ایتدیرر . متروک و خیالات دولو مناسرتده فورطنه لی بر هواده یالکیز قالمق خیت دهشتی صوداملاسی اسمنده کی فحیح پره لودده بر شکل آلیر .

اولوم قورقوسی سی مینور سمفونیسک نهایتنده صاغناقلر شکنده کچر .

لکن نهایت بوابدی منازعه و ابدی duo موسیقینک باشلوجه اساسی و باخصوص رومانیک زمانلری تشکیل ایدرلر . چونکه رومانیزم هرشیدن اول تصوفی و سری بر مسلکدر رومانیکلر قلبلر ایچون دائماً فوق الطبیعه بر جنس متفقندن ودینی بر صنمدن استعانه ایتدیلر و اونلره مختلف ناملر ویردیلر . بعضاً اوکا الله دیدیلر . او الله که دائماً موضوع بحثدر و اوکا اینسانما دقلری حالد اوکا محتاجدرلر و کاه اوکا یالواریرلر کاه کفر ایدرلر .

بعضاً موضوع دینتلی اولان بو وجود فوق الطبیعه ، طبیعتدر بعضاً انسانیتدر بعضاًده قادیندر . ملک ویا عفريت کبی حامی و منحوس کبی فقط ارضه یابانچی و فائق بروح کبی تاقی اولنان قادین سری اساطیره لازم بر شخصیتدر شرقیلری سویلین و موسیقی آلتارینی اوفورن اودر . بتوفن ایله (تره ز دو برونسویق) تولمه دیلر و بونک